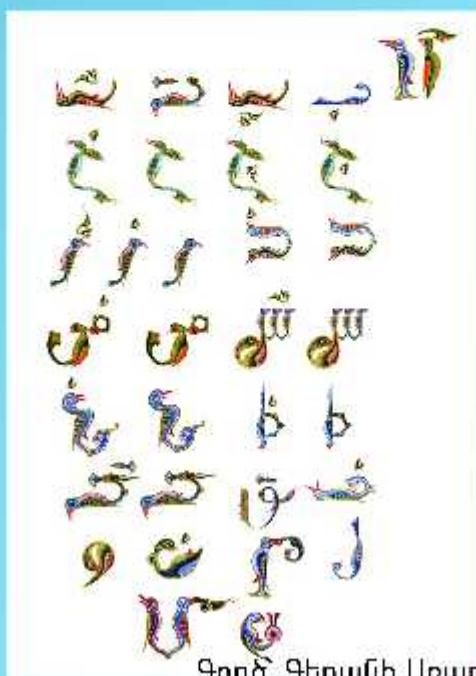

ՀԱՅ ԶՈՒՄ

ՏԵՂԵԿԱԾՈՎ ՊՐԻՎԱՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐՄ ԺԵ ՑՈՒՐ ԲԲԸ ԽՎԱԼ ՅՈՒՆԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՐ

Գործ Գեղանի Առաքելեանի

ԹՈՒՌ ԼԻՂԵՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻԱԾ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԲՆԹԱՑՆԵՐ՝ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ Ս. ԱՄԵՆԱՓՐԿԻՉ ՎԱՆՔՈՒՄ

Հինաւորքց Ս. Ամենափրկիչ վանքը երկար տարի-ներ է, ինչ իր առանցքային դերն է զբաղեցնում Սպահան քաղաքի գրոսաշրջութեան ոլորտի զարգացման գործում և գրոսաշրջիկների հետաքրքրութեան կիզակետում յայտնելով, բազմաթիւ այցելուների է գրաւում սոյն քաղաք, յատկապէս նոր Զուղա կոչող հիմնականում հայաբնակ քաղաքամաս:

Վանքի համալիրն իր գեղեցիկ ու իրավատուկ ճարտարապետութեամբ, ինչու չեն նաև Ս. Յովսէփ Արեմաթացի եկեղեցու ամզուգական որմնանկարչութիւններով, «Խաչատուր վրդ. Կեսարացի» թանգարանի եզակի նմուշներով ու Հայոց Յեղապահնութեան տաղաւարով,

Մեծ Եղենի յուշարձանով եւ վերշերս կանգնեցւած խաչքարով, մեծ ուշադրութեան է արժանացել իրանցի եւ օտարերկրացի այցելուների կողմից՝ լայն առիթ ընձեռելով թեմի ազգային իշխանութեանը՝ հայկական մշակոյթի, պատմութեան եւ հայոց պահանջատիրութեան ճանաչեցման շրջագծում իր աշխատանքներն իրագործելու ուղղութեամբ:

Վանքը եւ նրա զանազան բաժինները թուր լիդերներին առաւել ծանօթացնելու եւ այս թնագաւառում նրանց գիտելիքների բազան հարստացնելու նպատակով, Սպահանի հայոց թեմի Ազգային առաջնորդարանի Հանրային կապի գրասենեակի նախաձեռնութեամբ ու կազմակերպութեամբ եւ Թեմական խորհրդի հովանաւորութեամբ, երկուշաբթի եւ երեքշաբթի՝ յուլիսի 3-ի ու 4-ի երեկոյեան, կազմակերպիւցին վերապատրաստման դասընթացներ:

Երկու օրերի ընթացքում բացման խօսքով հանդէս եկալ Հանրային կապի գրասենեակի պատասխանատու Մանիա Ղուկասեանը, ընդգծելով յատկապէս՝ գրոսաշրջութեան ոլորտի զարգացման եւ գրոսաշրջութեան ոլորտի զարգացման

շիկ-տեղացի բնակիչ փոխ-յարաբերութեան կարեւորութիւնը, սոյն թնագաւառի լայն ազրեցութիւնը տնտեսութեան բարգաւաճման գործում: Դասարանները տեղի ունեցան Ս. Ա. վանքում. «Ս. Յովսէփ Արեմաթացի» եկեղեցում, վաճրի պատմութեան, ճարտարապետութեան եւ որմնանկարչութիւնների թեմայի շուրջ դասախուց պատմութեան մասնագէտ Կարին Տէր-Մարտիրոսեանը, իսկ «Խաչատուր վրդ. Կեսարացի» թանգարանում, թանգարանի պատմութեան եւ ցուցադրած հնութիւնների մասին բացատրութիւններով ելոյթ ունեցաւ Մշակութային ժառանգութեան, ձեռարեսարի եւ գրոսաշրջութեան կազմակերպութեան աշխատող, գրոսաշրջութեան ոլորտում մարկետինգի եւ պրոպականդի մասնագէտ Զոյեա Խաչատրեանը:

Մասնակիցների թիւը 250 հոգի էր, որոնք բաժանել էին առանձին շորս խմբերի միջեւ. իրաքանչիւր օր դաշնթացներին մասնակցեցին երկուական խմբեր:

Միջոցառմանը ներկայ էին նաև Թեմական խորհրդի ներկայացուցիչները, Սպահան նահանգի՝ գրոսաշրջութեան եւ թանգարանների խորհրդուրդների տնօրինութիւնները, հայ թուր լիդերներն ու ափասումներ վաճառող եւ թուր կազմակերպող ընկերութիւնների տնօրէնները:

**ՀԱՍԴԻՊՈՒՄ ՍՊԱԾԱՅԻ ՀԱՍՏԱՏԱՐԱԿԻ ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԲԱԺԵՆԻ ԵՒ OSIR ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՏՈՐԵՆԵՐԻ ՀԵՏ**

Չորեքշաբթի՝ 2017 թականի յուլիսի 26-ի առաջ-
տեան Ս. Ամենափրկչեան Վանքի Պատգամատրական
Ժողովի ժողովարահում, Սպահանի հայոց թեմի Պատ-
գամատրական Ժողովի ատենապետ պրն. Թաթով Օ-
հանեանի, Թեմական Խորհրդի անդամներ դկտ. Նո-
րայր Թումանեանի եւ տկն. Սոնիկ Բաղումեանի միջո-
ցով հիւրենկալւեցին Միջազգային հարցերում Սպահա-
նի Պետական համալսարանի տնօրինի խորհրդական
եւ միջազգային գիտական համագործակցութիւնների
գրասեմեակի տնօրին դկտ. Թայերին, Օտար Լեզուների
ֆակուլտետի տնօրին դկտ. Շոքեանը եւ հայերէն-գեր-
մաններէն գիտական խմբի դասախոս դկտ. Մալեք Մո-
համադին:

A photograph showing five individuals in a room with three arched windows. On the left, a man in a dark polo shirt and light-colored pants stands facing right. In the center, a man in a dark suit jacket and white shirt stands facing left. To his right, another man in a light-colored suit jacket and blue shirt is seen from behind, looking towards the left. Further right, a woman in a red top is partially visible. On the far right, a man in a light-colored suit jacket and blue shirt stands facing right. They appear to be engaged in a group conversation.

Հանդիպմանը, որն ընթացաւ փոխգործակցութեան եւ բարեկամական չերմ մթնոլորտում, վեր հանեցին բոլոր այն հնարաւորութիւնները, որոնք սկզբունքորէն եւ օրէնքով գոյութիւն ունեն համալսարանի որոշումների եւ աշխատանքային կանոնների մէջ, նաև թեմիս այն կարելիութիւնները, որոնք մեծապէս կը նպաստեն ամ-

բիոնի աշխատանքների զարգացման եւ աշխուժացմանը, համալսարանական այս ճիշդի ուսանողների գիտական վերելքին եւ հայ ժողովրդի մշակոյթի եւ գրականութեան հետ առաւել ծանօթացմանը:

Հանդիպման աւարտին որոշեց ներկայ եւ նախորդ երկու հիստերի ընթացքում արծարծւած խնդիրները եւ առաջարկութիւնները ի մի բերել մի պաշտօնական արձանագրութեան մէջ, որը հիմք կը հանդիսանայ օր առաջ կազմելու աշխատանքային ծրագիր եւ ժամանակացոյց, իսկ դա գործադրելու համար կեանքի կը կոչւեն աշխատանքային համապատասխան խմբեր՝ համալսարնեց եւ թեմիցս ներկայացնող անձնակազմի միջոցով:

Սպահանի Համալսարանի պատկրակութիւնը
այնուինեւել այցելեց Վանքի Ս. Ներսէս Շնորհակի գրա-
դարան, որտեղ գրադարանավարութի Վերգինէ Միր-
զախանեանի միջոցով ներկայացւեց գրադարանի հա-
նարկութիւնները, արդիական պայմաններում եւ մի-
ջոցներով դիմողներին մասուցւող ծառայութիւնները,
որոնք տրամադրելի են նաև համալսարանի Հայագի-
տական ճիշդի ուսանողներին, ինչը մեծապէս գնահատ-
ւեց համալսարանի պատասխանատունների կողմից: Ա-
ռիթ եղաւ նաև այցելելու արխիվանոց, որտեղ գրասե-
նեակի պատասխանատու Թովմա Գալստանեանի մի-
ջոցով բացատրեց պահուղ արխիվների գիտա-հետա-
զուական եւ պատմական արժեքը՝ հայագիտական ու-
սումնասիրութիւնների համար:

**ԶԲՈՍԱՇՐՋԻԿԱԿԱ ՈՒՂԵՑՈՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՈՂ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՏՄԱՆ
ԴԱՏԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԻԵՑԻ ՊԱՏՄԱ-ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ
ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳ. ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՆՈՒՄ**

Սպահանի հայոց թեմի
Ազգ. Առաջնորդարանի
Հանրային կապի գրասենյա-
կի նախաձեռնութեամբ եւ Թե-
մական խորհրդի հովանալո-
րութեամբ, զբոսաշրջիկական
ուղեցոյցների համար կազմա-
կերպող Վերապատրաս-

ման դասընթացների շրջագծում, կիրակի եւ երկուշաբթի՝ յուլիսի 30 եւ 31-ի առաւօտեան, այս անգամ որպէս պատմա-մշակութային արժեք ունեցող մի վայր, ճանաչողական այցելութիւն կատարւեց Նոր Զուղայի հայոց ազգ. գերեզմանատուն:

Ծրագրին, որին Աերկայ էին հաեւ Թեմական խորհրդի Աերկայացուցիչները, մասնակցում էին թուվ 60 ուղեցուցիչներ, ովքեր բաժանելի էին երկու խմբերի՝

յաջորդական երկու օրերի ընթացքում ուկնորելու դասախոսութիւնը եւ ճանաչողական շրջայց կատարելու գերեզմանատան տարածքում: Սոյն դասարանի համար հրավիրել էր Արգին Աբնուտեանը, ով իր ուսումնասիրութիւնների եւ Թեմի Հայոց Գերեզմանատան բարեգարդման մարմնի ատենապետ Արման Սիմոնեանից քաղած օգտաշատ տեղեկութիւնների հիմամբ, յաջողեց մասնակիցներին ոչ միայն ծանօթացնել գերեզմանատան պատմական անցեալին ու տարբեր բաժիններին, այլև նրանց իրազեկել Հայաստանեաց Առաքելական եկեղեցու քաղման կարգի, հայկական խաչքարերի, գերեզմանաբարերի տեսակների ու դրանց վրայ քանդակած նախշերի եւ մի շարք առնչակից այլ տեղեկութիւնների մասին:

Բացատրութիւնների աւարտին բոլորն այցելեցին գերեզմանատանում թաղլած անամի հայ եւ օտարերկրացի ննջեցեալներ՝ Նոր Զուղայի պատմաբան Յարութիւն Տէր-Յովհանեանի, Սր. Ամենափրկիչ վանքի եկեղեցու նկարչութիւնների հեղինակներից Յովհաննէս

Տիեզերալոյսի (Մրբուզ), թառ նագարան պատրաստող Յովհաննէս Աբգարեանի, Կարապետ Արքեպիսկոպոսի (Ճագարոյց), Ղաջարների թագաւորութեան ժամանակաշրջանի ճարտարագէտ եւ լուսանկարիչ Էնեսաւ Հոլժսերի, Սեֆեւեան թագաւորական ընտանիքի գլխաւոր ժամագործ Ժաքոպ Շաբոնը Ռուսոյի եւ ժամագործ Ռուդոլֆ Շթոդերի ու մի շարք այլ հանրայացտ անձանց շիրմներ, որտեղ էլ ծանօթացան նրանց կենսագրականներին: Մասնակիցները այցելեցին նաև Պարտադրեալ պատերազմի հայ նահատակների շիրմները եւ Արեւմտեան Հայաստան կատարած ուխտագնացութեան հանրակառքի վթարի հետեւանքով զոհածների համար կանգնեցած յուշակոթողին:

Հարկ է նշել որ ծրագրի իրականացմանը մեծապէս նպաստել էր Հայոց Գերեզմանատան բարեգարդման մարմնը:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐԻ ՄԵԾԱՐՄԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՍՊԱՀԱՆԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ

Ահաբեկչութեան զոհերի յիշատակի եւ մեծարման օրուայ առթիւ, ահաբեկչութեանը զոհ գնացած աւելի քան 17 հազար իրանցիների յիշատակին կազմակերպած «Համբերատարութեան տիպարներ» խորագիրը կրող համագումարը տեղի ունեցաւ ուրբաթ՝ 18 օգոստոս 2017 թւականին, Սպահանի Բժշկական համալսարանում:

Յանուն Սպահանի հայոց թեմի ազգային իշխանութեան, միջոցառմանը մասնակցում էին Շահինշահրի հոգեւոր հովիչ՝ Տ. Անահիա ծ. Վրդ. Գումանեանը եւ Թեմական խորհրդի անդամ՝ Նորայր Մումանեանը:

Համագումարին ներկայացած ելոյթների շարքին, հանդէս եկաւ գերապ. Հայր Սուրբը, ով մեծարելով ահաբեկչութեան զոհերի յիշատակը, նշեց. «Ահաբեկչութիւնը եւ դրանից բխող հետեւանքները, այն հիմնական ու

առաւել վտանգաւոր հիմնախնդիրներից են, որոնց բախում է ժամանակակից աշխարհը: Մեր օրերի իրողութիւնն է այն փաստը, որ ահաբեկչութիւնն էլ աւելի է սպասնում երկրների մեծ մասի անվտանգութիւնը՝ հանգեցնելով հսկայական քաղաքական, տնտեսական ու բարյական կորուստների: Նրա զոհ կարող է դառնալ ցանկացած երկիր, իդարանչիր մարդ»:

Նա ընդգծելով Իրանի Խալամական հանրապետութեան կողմից ահաբեկչութեան դէմ իրականացուղ գործունեութիւնը եւ հաշտարար ու խաղաղաւոր դիր-

քրոջումները, նշեց. «Վերջերս մեր երկրում տեղի ունեցած ահաբեկչութիւնները՝ ասովմական գիտնականների ահաբեկումը եւ խորհրդարանում կատարած ահաբեկչութիւնը արդինք են այն իրականութեան, որ ահաբեկչութելով չհանդուրժելով Իրանի հսկամական հանրապետութեան եւ ժողովրդի, Աստուծոյ եւ մարդկութեան հանդէա ունեցած սէրն ու յարգանքը, ուզեցին խաթառել մեր անդորրութիւնն ու խաղաղութիւնը, սակայն շաշողեցին»: Չարունակութեան մէջ Հայր Սուրբ Շեշտեց, որ ահաբեկչական խմբաւորումներն ակունք են ստացել մեծապեսական ուժերի եւ երկուների շահերից ու նպատակներից, եւ սնուցում, զինուու եւ հովանաւորուում են հենց այս ուժերի միջոցով, որոնք ձգտում են պառակտում եւ հակամարտութիւն իրահերեւ տարբեր կրօնների, մշակոյթների, քաղաքակրթութիւնների եւ ժողովուրդների միջեւ:

Հայր Սուրբ յիշատակելով այն փաստը, որ 20-րդ դարասկզբին հայ ժողովուրդն առաջնն է զոր գնացել մարդկութեան դէմ իրականացած ոճին՝ առաջն ցեղասպանութեանը, նշեց, որ. «Ներկայիս նոյնական Միշին Արեւելքում սկսուած հայ համայնքները կրկին ահաբեկչական գործողութիւնների եւ խմբաւորումների հար-

ւածի տակ են առնած եւ կրկին գոհուում են կամ տասնեակ հազարներով տարագրում են իրենց երկրներից, ինչին ականատես ենք եղել յատկապէս Սիրիայում»:

Գերապատի Հայր Սուրբն իր խօսքն եղրակացնելով, ասաց. «Կոչ եմ ուղղում այստեղ Շերկաններին եւ Իրանի մեր սիրեցեալ ժողովրդին, լուս չմնալ ահաբեկչութեան այն մեծ չարիքների դէմ, որոնք կատարուում են այսօր. սիրտ սրտի եւ ձեռք ձեռքի, միակամ բռունքը պայքարենք աշխարհի անարդարութեանց եւ ահաբեկչութեանց դէմ, փաստելով որ մենք մէկ Աստծու ժողովուրդ ենք եւ մեր Աստվածը սիրոյ, խաղաղութեան, համերաշխութեան եւ արդարութեան Աստվածն է»:

Միշոցառումը կազմակերպել էր Ահաբեկչութեան գոհերի պաշտպանութեան Սպահանի գրասենեակը:

Ցատկանշական է, որ ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների խորհուրդը 16 յունիս 2011 թւականին ընդունած բանաձեկի համաձայն, 19 օգոստոսը հոչակել է «Ահաբեկչութեան գոհերի յիշատակի եւ մեծարման օր» եւ ՄԱԿ-ին անդամակցող բոլոր երկրներին, Միաւորած ազգերի համակարգի, մշագգային եւ Քաղաքացիական հասարակութեան բոլոր կազմակերպութիւններին իրավերել է պատշաճ միշոցառումներով յիշատակել այս օրը:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՒՄ

Կրօնների երկիսութեան կենտրոնի եւ Շիքարիայի եպիսկոպոսների խորհրդի երկիսութեան 5-րդ շրջանի հիման մասնակցելու նպատակով Շիքարիայի Իրան ժամանած պատիրակութիւնը թականիս օգոստոսի 29-ին այցելեց Ս. Ա. Վանք:

Պատիրակութեանը մաս էին կազմում Շիքարիայի եպիսկոպոսների խորհրդի անդամները՝ գլխաւորութեամբ նոյն խորհրդի մշակութային եւ կրօնների երկիսութեան փոխ-առաջնորդ Ալեք Դի Ռայմիի եւ Կրօնների երկիսութեան կենտրոնի տնօրէն հոչ. Մոհամմադ Մեհրի Թասիմիին:

Նոյն օրը Ազգային առաջնորդարանը հիմրնեկալեց Կրօնների եւ դաւանանքների համալսարանի միջոցով կազմակերպած համաժողովի մասնակիցներին:

Ազգային առաջնորդարանի Ծաղկեայ դահլիճում հիմրերին ընդունեցին Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ գերապետ Տ. Սիրան ծ. Վլոդ. Քէչէնեանը եւ Թեմական խորհրդի փոխ-առենապետ՝ դկտ. Վաչիկ Հայրապետեանը:

Երկու հանդիպումների ընթացքում, ծանօթութեան գծով տեղեկութիւններ փոխանցւեցին կողմերի միջեւ, եղան հարց եւ պատասխաններ: Այնուհետեւ արձարձեցին տարբեր խնդիրներ, որոնք հիմնականում վերաբերում էին Իրանի հայկական համայնքների եւ տեղի հշխանութեան միջեւ առկայ յարաբերութեանը եւ որպէս կրօնական փոքրամասնութիւն՝ հայութեանը վերապահած իրաւունքներին, որոնց տրւեց համապարփակ բացատրութիւն:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿ-ԴԱՍՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ 3-ՐԳ ՇՐՋԱՆԻ ՀԻՄԱՐԿ

Հինգշաբթի՝ 31 օգոստոս 2017 թւականի առաջին շեղմանը հայոց թեմի Ազգային առաջնորդարանի պատկրակութիւնն այցելեց Ռւսումնա-դաստիարակութեան 3-րդ շրջանի հիմնարկ՝ շնորհաւորելու նորնակիր տնօրինութեան Մերիդի Էսմակիիհին:

Պատվիրակութեանը մաս էին կազմում Թեմական խորհրդի առենապետ՝ Վարուժ Մինասեանը, փոխ-առենապետ՝ Վաչիկ Հայրապետեանը եւ խորհրդի անդամ՝ Վահիկ Թողրոսեանը:

Հանդիպման սկզբում Վաչիկ Հայրապետեանը փոխանցեց Խորհրդի շնորհաւորանքի խօսքը եւ յաջողութեան մաղթանքները, ապա Շերկայացրեց պատվիրակութեան անդամներին եւ բացատրութիւններ փոխանցեց հայոց ազգային դպրոցների կացութեան եւ ընթացքի մէջ գտնուող մի շարք փոփոխութիւնների կապակցութեամբ:

Ուսումնա-դաստիարակութեան հիմնարկի տնօրէնը եւս իր հերթին յաջողութիւն մաղթեց խորհրդին՝ իր որդերգրած ուղղում, համոզմունք յալտնելով, որ արձանագրւելու են նորանոր վերելքներ եւ համագործակցաբար իրականութիւն են դառնալու ճշտուած նպատակները:

**ԱՆՎՃԱՐ ԳՐՔԵՐ՝ ՀԱՍԱՅՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻՆ ԵՒ Ս. ԱՄԵՆԱՓՐԿԻՉ ՎԱՆՔ
ԱՅՑԵԼՈՂՆԵՐԻՆ**

Ընթերցանութիւնը զարգացնելու համար, վերջին տարիներին Ս. Ամենափրկիչ վաճքի «Ս. Ներսէս Շնորհալի» գրադարանում հաւաքած նոյնանուն գրքերի յատելեալ օրինակները անվճար բաշխւեցին ընթերցասէր անհատներին՝ այս նպատակով վաճքի շրջափակում կազմակերպած եռօրեայ գրքի ցուցահանդէսի ընթացքում: (2017 թականին օգոստոսի 28-ից 30-ը)

Ա. ԵՒ ԱՆՍԱՀ ՊԱՏԱՐԱԳ՝ ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՆԻ ՊԱՅՉԱԿԱՐՊՈՒԹԵԼ ՏԸՆԻ ԱՌԹԻՒ ՍՊԱՀԱԼԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՄ

Հայաստանեաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Յ-րդ Տաղաւար տօնի՝ Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Պայծառակերպութեան (Վարդավառ) առթիւ, կիրակի՝ յուլիսի 23-ի առաւոտեան, Փերիոյ գաւառի Բոլորան գիտի Ս. Ղուկաս Եկեղեցում, ս. եւ անմահ պատարագ

մատուցեց, Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ գերապ. Տ. Միփան ծ. Վրդ. Քէչէճնանի նախագահութեամբ: Օրայ պատարագին էր արժ. Տ. Վարդան քինչ. Աղարաբայեանը, իսկ արարողութեան իրականացմանը մասնակից էին՝ արժ. Տ. Խաչատոր քինչ. Զարգարեանը, դպրաց դասի Ծերկայացուցիչներն ու Ա. Ամենափրկիչ վաճքի «Կոմիտաս» երգչախոսմբը: Եկեղեցում Ծերկայ էին հոծ թուվ հաւատացեալներ. թեմի Կրօնական խորհրդի անդամներ՝ ատենապետ Վարուժ Մովսիսեանն ու Սաքո Տէր-Ցովիհաննիսեանը, Բոլորան գիտի հայ համայնքի անդամները եւ Վարդավառը նշելու նպատակով գիւղում կեցութիւն հաստատած Նոր Զուղայից, Շահինշահրից եւ իրանահայ այլ թեմերից հայորդիներ:

Ա. պատարգի ընթացքում առաջնորդ Հայր Սուրբը

բնարան ունենալով Մատթեոսի աւետարանից հետեւալ հատածը՝ «Վեց օր յետոյ Յիսուսն իր հետ վերցրեց Պետրոսին, Յակոբոս և Յովհաննես եղբայրներին եւ Յանց հանեց մի բարձր լեռ, որտեղ Յանք առանձին մնացին», հիմնականում անդրադարձ ունեցաւ Քրիստոսի այլակերպութեանը: Նա կարեւորութեամբ ընդգծելով, որ Յիսուսի այլակերպութեան վկաները եղան նրա երեք առաքեալները, որոնց իր հետ էր վերցրել ինքը՝ Քրիստոսը, այսպէս շարունակեց. «Այս երեք առաքեալների ընտրութիւնը խորութեան կամ աշառութեան հետ կապ չուներ, այլ ազատ կամքի եւ մտերմութեան

արտայայտութիւն էր: Դա էական եւ շատ պարզ մի բնագդ է, որը կիրառուում է մարդկային կեանքի ընթացքում: Մենք եւս մեր բարեկամներից, ծանօթներից եւ ազգականներից ընտրում ենք ընկերներ, մօտիկներ ու մտերիմներ»:

Հայր Սուլբան իր խօսքի շարունակութեան մէջ նշելով, որ գոյութիւն ունի երկու տեսակի ընտրութիւն՝ կարճ եւ ժամանակաւոր, որը հիմնաւած է շահի եւ անձնական գործերի վրայ, իսկ երկար ու մշտական, որն առաջանում է սիրուց եւ յարգանքից, յորդորեց առաւել զգօնութիւն ցուցաբերել ընկերների ու մտերիմների ընտրութեան հարցում եւ Վարդավառը պատեհ առիթ համարելով, փորձել սրբագրել կեանքն ու գործերը եւ աստιածահանցյ արարութեամբ օրինակ հանդիսանալ ու դարձի բերել ընկերներին ու մտերիմներին:

Հոգեպարար արարողութիւնից յետոյ առաջնորդ Հայր Սուլբան մօտենալով եկեղեցու շրջափակում բոլոր ժողովրդին՝ իր օրինութիւնը փոխանցեց նրանց:

Այլակերպութեան տօնի առթիւ ս. եւ անմահ պատարագ մատուցեց նաև Նոր Զուղայի Ս. Յովհաննու եկեղեցում՝ ձեռամբ արքն. Տ. Մեսրոպ աւ. քին. Գալստանի եւ երգեցողութեամբ «Ծուշանիկ» հոգեւոր երգչախմբից:

ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՄ ՆՇԻԵՑ Ս. ԱՍՏԻՃԱՎԾՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՕՆԵ

Կիրակի՝ օգոստոսի 13-ի առաւօտեան, Նոր Զուղայի Ս. Ստեփանոս, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Ս. Միհնա եւ Ս. Յովհաննու եկեղեցիներում հանդիսաւորութեամբ նշեց Հայաստանեաց Առաքելական սուրբ եկեղեցու հինգ տաղաւար տօնե-

րից չորրորդը՝ Ս. Աստիածածնի վերափոխման տօնը (Խաղողօրինելով):

Ս. Ստեփանոս եկեղեցում ս. պատարագը մատուցեց Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ գերա. Տ. Սիհիան ծ. վրդ. Քէչէնեանի ձեռամբ: Պատարագին ներկայ էին՝ եկեղեցու ծխատէր, արք. Տ. Մեսրոպ աւ. քին. Գալստանեանը եւ դպրոց դասի ներկայացուցիչները: Երգեցողութիւնը կատարեց Ս. Ամենափրկիչ վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը:

Ս. ԱՍՏԻՃԱՎԾՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՕՆԵ

Գերա. Հայր Սուլբան պատարագի ընթացքում տած իր քարոզի սկզբնական բաժնում անդրադառնալով Ս. Աստիածածնի վերափոխման տօնի խորհրդին՝ ընդգծեց, որ այս տօնը պատեհ առիթ է, որպէսզի մեր խորհրդածութեան առանցքը դարձնել ծնող-զաւակ փոխադարձ հոգածութիւնը: Այնուհետև ընդգծելով «Պատիր քո հօրն ու մօրը» Աստծոյ պատիրանը եւ մատնանշելով այն փաստը, որ զաւակները ծնունդ առնելուց ի վեր վայելում են իրենց ծնողների ուշադրութիւններ ու գորգուրանքը, յորդորեց՝ տօնը յարմար առիթ դարձնել՝ սյն աստիածածնի պատիրանը շարունակ մտաբերելու եւ գործադրելու համար՝ սիրելով ու յարգելով ծնողներին, հոգածութիւն ցուցաբերելով նրանց նկատմամբ եւ չմոռանալով, որ նրանք իրենց ամբողջ կեանքը գոհում են իրենց զաւակների համար:

Վերջում ներկայ հաւատացեալներն հաղորդութիւն ստացան, ապա պատարագի Հայր Սուլբան միջոցով օրինաւած խաղողի ողկոյզները բաժնուեցին ժողովրդին:

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏԾՆՅ՝ ՓԵՐԻՈՅ ԳԱԼԱԿԻ ԽՈՅՎԱՆ ԳԻՒՂԻ Ս. ԱՍԻԱՇՎՈՒՆ
ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ.

ՀՈԳԵՀԱՆՊԱՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ՝ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ 18-ՐԴ ԴԱՐԻ ՊԱՏՄԱԳԻՐ

S. ՍՏԵՓԱՆՈՍ ԵՐԵԳԻ

Հայաստանեաց Առաքելական սուրբ Եկեղեցու հինգ տաղաւար տօներից չորրորդի՝ Ս. Աստվածածին Վերափոխման տօնի (Խաղողօրիններ) առթի հանդիսաւոր սուրբ պատարագ մատուցեց Փերիոյ գաւառի Խոյգան գիւղի «Ս. Աստվածածին» եկեղեցում՝ նախագահութեամբ Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ գերապ. Տ. Սիհիան ծ. Վլոդ. Քէշէնեամի, ուրբաթ՝ 2017 թւականի օգոստոսի 18-ի առաւտեան: Օրու պատարագիչն էր արժ. Տ. Խաչատուր քինը. Զարգարեանը. Երգեցողութեամբ հանդէս եկան Ս. Ամենափրկիչ Վանքի «Կոմիտաս» երգահամբի անդամութիւնները:

Արարողութեան իրականացման գործում մասնակցութիւն ունեին Եկեղեցական ու դպրաց դասերը, իսկ ներկայ էին՝ թեմին Պատգամաւորական ժողովի փոխառենապետ Մկրտիչ Աւետումեանը, Կրօնական խորհրդի անդամներ՝ առենապետ Վարուժ Մովսիսեանն ու Սաքո Տէր-Ցովհաննիսեանը եւ հոծ թւով հաւատացեալ ովհատաւորներ:

ծնողի Ըկատմամբ հոգածութիւն ցուցաբերելու առումով։ Քարոզիչ հայրը յորդորեց՝ կատարելով որդիական պարտականութիւնները, խնամել ու հոգալ ծնողներին՝ նրանց աղօքքների շնորհիւ Աստծոյ ողորմութեանն ու օրինութեանն արժանանալու հիմար։

Վերջում գերապ. S. Սիհիան ծ. վլոդ. ՔԵՀԵՃԱՆՅ կատարեց աւանդական Խաղողօրինէքի կարգը, որից յետոյ օրինած խաղողների կապոցները բաժանեցին ներկաներին:

Հոգեպարար արարողութիւններն աւարտուելուց պէս, առաջնորդ Հայր Սուրբը քահանայից ու սարկաւագաց դասերի, ինչու չէ նաև ազգային մարմինների ներկայացուցիչների ընկերակցութեամբ, մեկնեց Փերիոյ գաւառի Հազարշորիք գիւղի հայոց գերեզմանատուն, ուր Թեհրանի Փերիոյ Կրթ. միութեան նախաձեռնութեամբ եւ հրաւերով, կատարեց սոյն գերեզմանատանն առյաւլտ հանգիստ առած պատմագիր Ստեփանոս Երէցի (Տ. Ստեփանոս քահանայ, ծնունդ՝ 1746թ., Վայսնան՝ 1813թ.) շիրմի վրայ տեղադրուած նոր գերեզմանաքարի օրինութեան եւ հանգուցեալի յիշատակին կայացած հոգեկանգաստեան արարողութիւնները:

Սոյն եկեղեցական կարգերին Անրիկ էին նաև նախաձեռնող միութեան Անրիկայացուցիչներն ու մի շարք հաւատազեալ ժողովուրդ:

Երեցը ծննել է Հազարջրիք գիւղում, ապա մանկութիւնն իր ծննդավայրում անցկացնելուց յետոյ անցել է Նոր Զուղա՝ կրթելու համար: Պատմագիրը հեղինակն է «Հանգիտագիրք» ձեռագիր մատեանի: S. Սուեփանոս քահանայի մասին տեղեկութիւնները հրապարակել են 1949 թւականին անւանի բանասէր Լեւն Գ. Մինասեանի շանքերի շնորհիւ, իսկ նրա շիրմը յայտնաբերել է Թերթանի Փերիոյ կրթ. միութեան անդամների միջոցով: Տարիներ է, ինչ այն միութեան անդամներից ուխտագնացութիւն են կատարում դէսի Հազարջրիք գիւղի գերեզմանատուն՝ իրենց նախնիների գերեզման-ներին ազեւելու նպատակով:

«Պատմութիւն Նոր Զուլայիե» գրքի հեղինակ Յարութիւն Տէր-Ցովհանեանն իր աշխատութիւնը գրի առելիս բաւականաչափ օգտուել է «Հանգիտագիրք»-ում լիշտակած տեղեկութիւններից:

У. Παιανιάδης ήταν αρχοντικός σπουδαίος Έλληνας ποιητής της δεύτερης μισής του 19ου αιώνα. Το έργο του θεωρείται ένα από τα καλύτερα στην ελληνική λογοτεχνία. Η ζωή του, όπως περιγράφεται στην παρακάτω συνένοχη, ήταν μια συνένοχη στοιχεία της ελληνικής ιστορίας.

A photograph showing six Armenian Apostolic Church clerics in traditional ceremonial attire. From left to right: a man in a blue robe with gold embroidery holding a long wooden cross; a man in a dark purple robe; a man in a black mitre and a dark red robe with gold embroidery; a man in a red robe with gold embroidery; a man in a blue robe with gold embroidery; and a man in a light purple robe. They are standing in a row, facing slightly towards the camera, with their hands held in various positions of reverence or holding liturgical objects like candles.

**ՍՊԱՀԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԲԱՐԻ ԵՐԹԻ ՀԱՆԻՊՈԽ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ 8-ՐԴ ՕԼԻՄՊԻԱԴԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՊԱՏԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ**

Ընդառաջելով ՀՀ Կրթութեան և գիտութեան նախարարութեան կողմից կազմակերպած օլիմպիադայի ծրագրին, ինչպէս նախորդ տարիների, այս տարի եւս թեմիս Կրթական խորհրդի նախաձեռնութեամբ եւ Թեմական խորհրդի հովանաւորութեամբ կազմակերպեց նոր Զուղայի հայոց ազգ. «Քանանեան» եւ «Կատարինեան» միջնակարգ աղջկանց ու տղայոց դպրոցների գերազանցիկ աշակերտների մասնակցութիւնը՝ Հայաստանում կայանալիք Հայագիտական համահայկական 8-րդ օլիմպիադային, որը տեղի է ունենալու օգոստոսի 4-ից 10-ը, Աղեքրանում:

Այս նպատակով Կրթական խորհրդի եւ երկու դպրոցների պատասխանատու կազմերի նախաձեռնութեամբ մրցոյթ անցկացւեց 14-ից 17 տարեկան գերազանցիկ աշակերտների միջեւ, որի արդինքում ընտրւեցին լաւագոյն 9 աշակերտները, իսկ հետագայում աշակերտութիւնը մէկը հրաժարվեց: Նոր Զուղայի գերազանցիկների խումբը բաղկացած 5 աղջիկներից եւ 3 տղաներից Հայաստան մէկնեց հինգշաբթի՝ օգոստոսի 3-ին: Պատիկրակութեանը, որպէս պատասխանատուներ ընկերակցում են «Քանանեան» դպրոցի ուսուցչուին Անահիտ Սահմանը եւ Կրթական խորհրդի անդամ Նարբէ Զարդն Դաւուդը:

Մեկնումից մէկ օր առաջ, չորեքշաբթի՝ օգոստոսի 2-ի առաւտեան, Ս. Ամենափրկիչ վանքի Ծաղկեայ դահլիճում աշակերտ-ուիներին, պատասխանատուներին եւ պատկան ուսուցչներին ու աշակերտների ծնողներին ընդունեց Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ գերպ. Տ. Միքան ծ. վրդ. Քէչէնեանը: Հանդիպմանը ներկայ էին նաև Թեմական ու Կրթական խորհրդների ներկայացուցիչները:

Սկզբում առաջնորդ Հայր Սուրբ դրաւատանքի խօսք ուղեց Կրթական խորհրդին եւ Խորհրդի գրասենեակի պատասխանատու Մադլէն Ղարիբեանին, ինչպէս նաև Թեմական խորհրդին ու վերոնշեալ դպրոցների տնօրէնութիւններին եւ ուսուցական կամզերին՝ համահայկական այս օլիմպիադային աշակերտների մասնակցութիւնն ապահովելու ուղղութեամբ կատարած շանօդիր աշխատանքի համար, ապա աշակերտներից տեղեկանալով իրենց նախասիրութիւնների մասին, նրանց յորդորեց՝ տէր դառնալ իրենց շնորհքներին եւ ամենուրեք բարձր պահել Սպահանի հայոց թեմի անունը:

Ցաջորդիւ յանուն Թեմական խորհրդի արտայայտեց Սոնկի Բաղումեանը, ով շեշտելով, որ թեմի ամենակարեւոր սկզբունքներից մէկը հայրենիքի հետ կապերի զարգացումն ու յարատեւութիւնն է, աւելացրեց՝ այս միշոցառումը պատեհ առիթ է, որպէսզի մասնակիցները, պարզապէս հայրենիք այցելելուց բացի, իրենց հասակակիցների հետ, ովքեր օլիմպիադայի շրջագծում հաւաքւելու են աշխարհի տարբեր երկրներից եւ Հայաս-

տանից, աւելի նպահակառուղած կեպրով կապ հաստատեն՝ կրթական, մշակութային ու գիտական ոլորտներում:

Խօսք առնելով Կրթական խորհրդի անունից, փոխառենապետուի Սաթենիկ Աւետումեանը ընդգծեց, որ յաջողութիւններ արձանագրելուց բացի, մասնակիցներն այս առիթը պէտք է օգտագործեն իրենց գիտելիքների բազան ընդլայնելու, վարժւելու հաւաքական կեանքին եւ իրենց կեանքի լաւագոյն յիշողորդիւններն ու յուշերն արձանագրելով յաջող արդինքներուվ վերադառնան նոր Զուղայ:

Ելոյթների շարանում «Քանանեան» դպրոցի փոխտնօրէն Ռիմա Սիմոնեանը, ով Կրթական Խորհրդի կողմից նշանակած էր, որպէս Օլիմպիադայի ուսումնական ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքների պատասխանատու, բացատրութեամբ հանդէս եկաւ դասընթացների կազմակերպման շրջագծում կատարած աշխատանքների մասին: Ծեշտելով յատկապէս, որ հայագիտական այս օլիմպիադաներին մասնակցութիւնը, իրապէս մէծ ներգործութիւնն է ունեցել աշակերտների գիտելիքների աճի եւ անհատականութեան կայացման գործում նա նշեց, որ համահայկական այս ծրագրին մակարդակով ներկայութիւն ապահովելու նաև գրականութեան, հայոց պատմութեան եւ հայ մշակոյթի պատմութեան շաբաթական դասընթացներ, դասաւանդութեամբ ուսուցչուիներ՝ Անահիտ Թահմազեանի, Սեդա Դիլանչեանի, Քառուլին Ռիլանչեանի ու Սոսէ Պողոսեանի:

Շարունակութեան արտայայտեցին ուսուցչուիներ Անահիտ Թահմազեանը եւ Սոսէ Պողոսեանը, անդրադառնալով նախորդ օլիմպիադաներից գեղեցիկ յիշողութիւններին ու փորձառութիւններին:

Աշակերտների անունից երախտիքի խօսք ասաց Լիլիթ Հայրապետեանը, իսկ ծնողների կողմից շնորհակալական խօսք արտայայտեց Լորեթա Յակոբեանը:

Վերջում ներկաները միասնաբար արտասանեցին Տէրունական աղօթքը եւ պատիկրակութեան անդամներն ստացան առաջնորդ Հայր Սուրբի օրինութիւնը, ինչպէս նաև Կրօնական խորհրդի կողմից հրատարակած աղօթագրեր եւ խաչքարերի մասին գրքոյլը: Հանդիպումն աւարտւեց հաւաքական յիշատակի լուսանկարով:

**ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ 8-ՐԴ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻ ՈՒԺԵՂԱԳՈՅՆ ԽՈԽՄԲԸ
ՃԱԼԱՉԻԵՑ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏԻՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ**

ՀՀ կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան նախաձեռնութեամբ, Աղեքանում անցկացւած Հայագիտական համահայկական 8-րդ օլիմպիադայի արդինքում, ուժեղագոյն խումբը ճանաչւեց նոր Զուղայի աշակերտական պատիւրակութիւնը: Այս յաջողութիւնը ձեռք է բերում երրորդ անընդմէջ անգամնաւ համար եւ համայնքիս գերազանցիկ աշակերտները 6 եւ 7-րդ օլիմպիադաներում նոյնպէս արժանացել են սոյն պատաւոր կոչումին:

Մրցոյթին այս տարի մասնակցել էին 78 աշակերտներ՝ 9 երկրների 21 զանազան համայնքներից: Նոր Զուղայի աշակերտական խմբին մաս էին կազմել հայոց ազգ. «Քանանեան» աղջկանց եւ «Կատարինեան» տղայոց միջնակարգ դպրոցների գերազանցիկ աշակերտներից ութ հոգի՝ Լուսիա Գալստանեանը, Լիլիթ Հայրապետեանը, Վանէ Օրոշեանը, Անի Մկրտչեանը, Ռենիա Մինասեանը, Դերիկ Յակոբեանը, Վահագն Հայրապետեանը եւ Արսիս Յովհաննիսեանը. Խմբին որպէս պատասխանատուներ ընկերակցում էին «Քանանեան» դպրոցի ուսուցչուին Անահիտ Սարհարդեանն ու Կրթական խորհրդի անդամ Նարբէ Զարդն Դաւուդը:

Յատկանշական է, որ մասնակիցների ընտրութիւնը կատարւել էր Կրթական խորհրդի եւ զոյգ դպրոցների

* * *

աշակերտների համար՝ իրենց գիտելիքները հայագիտութեան կատարւելով կատարելով առաջնային մեջույն արժեքները:

Անտարակոյս այս յաջողութեան համար մեր աշակերտների աշխատասիրութեան եւ նրանց ծնողների թժախնդրութեան ու համագործակցութեան հետ մէկտեղ պարտական ենք նաև հայ դպրոցին, տարիներ շարունակ աշակերտների հայեցի դաստիարակութեամբ զբաղւած, նրանց մայրենի լեզվի, գրականութեան եւ հայ մշակոյթի վերաբերեալ գիտելիքներ եւ սէր փոխանցելու գործում ջանք ու եռանդ շխնայած մանկավարժներին, ուսուցիչներին, Օլիմպիադային նախապատրաստւելու դաստիարակներին եւ խմբի պատասխանատուներին, որոնց արժանին հատուցեցին մեր գերազանցիկները:

Սիրելի աշակերտներ, թանկագին ուսուցիչներ, պատասխանատուներ եւ ծնողներ, շնորհաւոր բոլորիս այս յաջողութիւնը:

ԿՐԹԱԿԱՆ ԽՈԽՄԲԸ
ՍՊԱՀԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ

ՃԱՆԱՀՈՂԱԿԱՆ ԾԱՄԲԱՐ ԴԵՊԻ ԱՐՑԱԽԻ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ՝ Հ.Յ.Դ. «ՈՌԻՔԵՆ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱԼ ԱՆԴԱՍՄԵՐԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Հ.Յ.Դ.Դաշնակցութեան «ՈՌԻՔԵՆ» Երիտասարդական միութեան վարչութիւնն իր դաստիարակչական աշխատանքների ծիրում, 2017 թւականի յուլիսի 16-ից 27-ը, ճանաչողական ճամբար կազմակերպեց Արցախում, 30 միութեանականների մասնակցութեամբ:

Այցելութիւնների շարանը մեկնարկեց յուլիսի 18-ին, Արցախում: Նախ խումբը եղաւ Գանձասարի վանքում, ապա մեկնելով Ղջլաղ գիւղ, այցելեց Նիկոլ Շումանի տուն-թանգարան, որտեղ առաւել չափով իրազեկեց նիրեալ հերոսի եւ Խանասորի արշաւանքի հրամանատար Վարդանի գործունեութեանը: Նրանք Ստեփանակերտում այցելեցին քաղաքի խորհրդանշ տատիկպապիկի յուշարձանը եւ Զոհիած ազատամարտիկների թանգարանում՝ բացայստեցին արցախեան ազատամարտի իրողութիւնից նորանոր ծալքեր, իսկ Շուշիում տպաւորւթեցին Ս. Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց եկեղեցի եւ Շուշիի բերդ կատարած այցելութիւններով: Երիտասարդներն առիթ ունեցան նաև Աերկայ գտնելով ԼՂՀ բանակի զօրանցներից մէկում, մօտիկից ծանօթանալ հայ զինուրների առօրեային:

Արցախեան շրջագայութիւնները աւարտւեցին յուլիսի 21-ին, երբ խումբը շարժեց դէպի Հայաստան: Նրանք ամենասկզբում այցելեցին «Տաթեւ» վանք՝ վայելելով դէպի սոյն խորհրդաւոր վայրը տանող ճոպանութիւնով ուղենորութեան համելի պահը: Այնուհետեւ յաջորդ օրերի ընթացքում այցելութիւններ կատարւեցին դէպի Սեւանայ լիճ, Ապարան, Սարդարապատի յուշահամալիր-թանգարան, Երեւանի քաղաքային գերեզմանոց (պանթէնո), Եռաբլուր, Հ.Յ.Դ. Բիլրոյի թանգարան, Շիծենակաբերդի յուշահամալիր-թանգարան եւ մի շարք այլ տեսարժան վայրեր: Ռեմականները քաղաքային գերեզմանոցում իրենց յարգանքի տուրքը մատուցեցին դաշնակցական գործիշներ՝ Արամ Մանուկեանի, Վահան Ցովհաննիսեանի եւ Հրայր Մարուխեանի յիշատակին, իսկ Եռաբլուրում նրանց խորհրդաւոր

այցը նշանաւորւեց ի մասնաւորի զոհաւած մարտիկների հոգիների խաղաղութեան եւ հայ զինուրների առողջութեան համար՝ մատուռում առ Աստած բարձրացած աղօթքով:

Շանաչողական շրջագայութիւններից զուգահեռ տեղի ունեցան նաև մի շարք ուսուցողական հանդիպումներ. նրանք Արցախ եղած ժամանակաշրջանում, հիւրենակալելով Հ.Յ.Դ. Ստեփանակերտի «Նիկոլ Դուման» կենտրոնում, հանդիպեցին շրջանի Կենտ. Կոմիտէի անդամ Ժիրայր Շահիջանեանից՝ հիմնականում զրոյց ծաւալելով Արցախում Դաշնակցութեան իրականացրած ծրագրերի եւ ապագայ անելիքների շուրջ, իսկ ԼՂՀ խորհրդարանի յարկի տակ, խորհրդարանի փոխնախագահ Վահրամ Բալայեանի միջոցով հաղորդ դարձան Արցախի Աերկայ իրավիճակին եւ քաղաքական ու տնտեսական ոլորտներում պետութեան հեռանկարային ծրագրերին: Երեւանում, հանդիպում կայացաւ Հ.Յ.Դ. Բիլրոյի անդամ, Հ.Յ.Դ. Հայ Դատի գրասենեալի դեկանալ Կիրո Մանյեանի հետ, որ իրազեկեցին Հայ Դատի գրասենեակների աշխատանքների, ձեռքբերումների եւ ապագայ անելիքների վերաբերեալ:

Նշելի է, որ ճամբարախումը թէ Արցախում եւ թէ Հայաստանում առանձին հանդիպումներ իրականացրեց նաև երկու շրջանների երիտասարդական միութիւնների պատասխանատու մարմինների ներկայացուցիչների հետ՝ ծանօթանալով միմնաց գործունեութեանը եւ այդ շրջագծում տեսակէտներ փոխանակելով:

Երիտասարդ միութեանականների ճանաչողական ճամբարն իր աւարտին հասաւ յուլիսի 27-ին, եւ նրանք նոյն օրը ուղեւորւթեցին դէպի Սպահան, հարազատ Նոր Զուղար:

ԼԻՍԲՈՆԻ ՀԻՍԳ ԱՆՁՆԱՁՈԾ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆԻՒՐԻԱԾ ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԽԱՂԵՐ՝ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅՈՒՄ

Նախաձեռնութեամբ Նոր Զուղայի Հայ Մ. Մ. «Արարատ» միութեան Ակադեմիան միաւորի Գերագոյն մարմնի եւ կազմակերպութեամբ սկաուտներից կազմած գործադիր յանձնախմբի, շաբաթ՝ օգոստոսի 5-ի երեկոյեան, նոյն միութեան մարզասարհում տեղի ունեցաւ Լիսբոնի հինգ մարտիկներին նիւրած ֆուտբոլի մրցաշարի բացման հանդիսութիւնը:

Երեկոն սկսւեց դրօշակի արարողութեամբ, որից յետոյ ներկաները մէկ րոպէ յոտնկայս լուսամբ յարգեցին հինգ մարտիկների յիշատակը: Ցաջորդի հանդիսատեսին ողջունեց եւ բացման խօսքով հանդէս եկաւ սկաուտ Վաճիա Պետրոսեանը, ապա Գերագոյն մարմնի խօսքն ընթերցեց Թանգիկ Միրզախանեանը, որից յետոյ տեղի ունեցաւ «Արարատ» եւ «Գանձասար» խմբերի միջեւ մրցախաղը:

Երեկոն իրենց ներկայութեամբ պատել էին Հայ դատի յանձնախմբի, Թեմական խորհրդի եւ «Արարատ» միութեան Կենտրոնական վարչութեան ներկայացուցիչները եւ հինգ մարտիկների յիշատակը յարգող այլ հայորդիներ: Ցիշեցնենք, որ այս մրցաշարը ամենամեայ կարգով տեղի է ունենում Նոր Զուղայում, որին մասնակցում են համայնքի երիտասարդներից կազմած ֆուտբոլի սիրողական խմբեր: Հինգ օր տեսողութեամբ խաղերին մասնակցեցին՝ «Արարատ», «Սարդարապատ», «Գանձասար», «Գետաշէն» եւ «Վիշապ» խմբերը. խաղերի փակումը տեղի ունեցաւ չորեքշաբթի՝ օգոստոսի 9-ին:

Մրցաշարի մասնակիցներին գնահատելու եւ արժետորելու նպատակով ուրբաթ՝ օգոստոսի 11-ին, Նաւասարդի տօնի առիթով կազմակերպած հանդիսութեան

լնթագքում շնորհակալագրեր յանձնեցին մասնակից մրցավարներին, իսկ առաջին եւ երկրորդ տեղերը գրադարած «Սարդարապատ» եւ «Արարատ» խմբերին յանձնեցին գնահատագրեր եւ յուշանէրներ: Գնահատագրերը եւ յուշանէրները յանձնեցին միութեան Կենտրոնական վարչութեան հախագահ՝ Մասիս Մինասեանը, Ակադեմիան միաւորի գերագոյն մարմնի անդամ՝ Թանգիկ Միրզախանեանն ու կազմակերպիչ յանձնախմբի հախագահ՝ Սեպուհ Վարդանեանը: Մրցաշարի կազմակերպման գործում իրենց համագործակցութիւնն էին բերել միութեան ֆուտբոլի յանձնախումբը, իսկ մրցավարութիւնը անշահախնդրորեն ստանձնել էին Մելքոն Քեշիշեանը, Կարօ Շահբազեանը եւ Էդմոնդ Բաղդասարեանը: Մրցաշարի կազմակերպիչ յանձնախումբը նորկայացնում էին Սեպուհ Վարդանեանը, Մասիս Միրզախանեանը, Նարեգա Սիմոնեանը, Շանթ Մելքոնեանը, Ռուբեն Խոստրովեանը եւ Լուսին Ցովսէփեանը. Գերագոյն մարմնի եւ յանձնախմբի կապ էր նշանակւած Թանգիկ Միրզախանեանը:

Յարգանք ու պատի Լիսբոնի հինգ մարտիկներ՝ Վաչէ Դաղլեանին, Արա Քերչեանին, Սիմոն Եահընեանին, Սեդրակ Ամենմեանին եւ Սարգիս Աբրահամեանին, ովքեր 1983 թականին անձնազրիհական մի ակտով Պորտուգալիայի մայրաքաղաք՝ Լիսբոնում, Թուրքիայի դեսպանատան 3-ժամեայ գրաւումից յետոյ պայտեցրեցին այն եւ ողջակէզ դարձան փլատակների տակ՝ աշխարհին պատգամելով Հայ Դատի արդար լուծման պահանջատիրութիւնը:

ԱՐՑԱԽԻ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻՆ ԵՒ ՀՀ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 25-ԱՄԵԿԻՆ ՆԻՒՐԻԱԾ «ԿԵՎԵՔ ՈՒ ԿՈՒԻ» ՖԻԼՄԻ ՑՈՒՑԱԳՐՈՒՄ

Նախաձեռնութեամբ Նոր Զուղայի Հայ Մ. Մ. «Արարատ» միութեան Սկաուտական միաւորի Գերագոյն մարմնի, չորեքշաբթի՝ օգոստոսի 30-ի երեկոյեան, նոյն միութեան սրահում ցուցադրւեց ռեժիսոր Մհեր Մկրտչեանի Արցախի հերոսներին եւ ՀՀ անկախութեան 25-ամեակին նվիրած՝ «Կեվեք ու կուի» ֆիլմը:

Ձեռնարկը իրենց ներկայութեամբ պատել էին Սպահամին հայոց թեմի առաջնորդ գերայ. Տ. Սիփան ծ. վրդ. Քէշէճեանը, Շահինշահրի հոգեւոր տեսուչ գերայ. Տ. Անանիա ծ. վրդ. Գումանեանը, ազգային իշխանութեան ներկայացուցիչները եւ նոյն թուվ ներկաներ:

Հանդիսատեսին ողջունելով սկաուտ՝ Վանիա Պետրոսեանը, հակիրճ կերպով անդրադարձաւ Արցախի ազատագրման շարժմանն ու ՀՀ անկախացման պատմականին եւ ներկայացրեց ֆիլմի բովանդակութիւնը,

որն է՝ արցախսեան հերոսամարտը, հիմքում ունենալով սէր, ընկերութիւն, հայրենասիրութիւն եւ մարդկային արժեքներ:

Ցիշեցնենք, որ ֆիլմը 2016 թականին Pan Armenian Entertainment Awards-ում ճանաչվել է տարրայ լաւագոյն ֆիլմ:

ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊԻ ԱՐՑԱԽ՝ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՀԱՅ ԿԱՆԱՅՑ ԳԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԵՌՈՒՆՈՒԹԵԱՍԲ

Նոր Զուղայի Հայ Կանանց Գթութեան միութեան նախաձեռնութեամբ, թաւկանիս յուլիսի 8-ից 16-ն ընկած ժամանակահատածում, ճանաշողական ճանապարհորդութիւն կազմակերպւեց դէպի Արցախ, որին մասնակցութիւն էին բերել թուվ 16 հոգի՝ բաղկացած համայնքիս անդամներից եւ կազմակերպիչ միութեան անդամութիներից:

Խումբը մեկնումից մէկ օր առաջ, ուրբաթ՝ յուլիսի 7-ի առաւոտեան, առաջնորդանիստ Ս. Ամենափրկիչ վանքի Ծաղկեայ դամլիճում ստացաւ Սպահամին հայոց թեմի առաջնորդ գերայ. Տ. Սիփան ծ. վրդ. Քէշէճեանի օրինութիւնը, ապս շաբաթ՝ յուլիսի 8-ի կէսօրից յետոյ հանրակառով ուղեւորւեց դէպի Արցախ, որտեղ էլ կայացաւ հետաքրքիր, յուզառատ եւ անմոռանալի շրջագայութիւնը:

Այցելութիւնների մեկնարկը տրւեց Ստեփանակերտ

հասնելուն պէս՝ յովիսի 9-ի երեկոյեան, երբ խումբը հիւրանոցում հաստատելուց յետոյ, շրջագայեց քաղաքում եւ այցելեց սոյն քաղաքի խորհրդանիշը դարձած տատիկ-պապիկի յուշարձանը:

Անուիետեւ նախապէս կազմած ծրագրի համաձայն յաջորդ օրերի ընթացքում խումբն այցելեց Գանձասարի վանք, Ղշլաղ գիւղում գտնուող Նիկոլ Դումանի տուն-թանգարան, Շուշիի Սուրբ Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց Եկեղեցի, Շուշիի բերդ եւ Հունոտի կիրճ, Տեղրի աղբիւր, Ամարախ վանական համալիր, Տիգրանակերտ բերդ, Դադիվանք, գորգագործութեան գործարան եւ այլ տեսարժան վայրեր: Յատկանշական է, որ Դադիվանքում Եկեղեցու ծխատէր քահանայ Տէր Յովհաննէսը եւ խմբի անդամները միասնական աղօթք բարձրացրին առ Աստիած Արցախի պատերազմի ընթացքում զրիւած ազատամարտիկների հոգիների հանգստութեան եւ հայրենի երկրի սահմանների խաղաղութեան համար:

Ծրջագայողներն անմոռանալի պահեր ապրեցին յատկապէս Ասկերանի շրջանի օրանոցներից մէկում, որտեղ մօտիկից ծանօթացան հայ զինուրների առօրեային: Նրանք Արցախի Հանրապետութեան առաջին նախագահ Արթուր Մկրտչեանի շիրիմ կատարած այցելութեամբ իրենց յարգանքի տուրքը մատուցեցին նրա վառ յիշատակին, իսկ ներկայ գտնուելով Շահումեանի շրջանի զոհիւած ազատամարտիկների յիշատակին կանգնեցւած խաչքարի մօտ, ծաղիկներ գետեղեցին այնտեղ:

Սոյն ժամանակահատածում խումբն առանձին

հանդիպումներ ունեցաւ Հ.Յ.Դ. Արցախի Կենտ. Կոմիտէի Աերկայացուցիչ Դափթ Խշխանեանի եւ Արցախի ՀՕՄ-ի պատասխանառուների հետ: ՀՕՄ-ի հետ հանդիպման ընթացքում մտերմիկ գրուցի Աերքոյ զեկուցներ փոխանակւեցին Կանանց Գթութեան միութեան եւ ՀՕՄ-ի ծաւալած գործունեութեան շուրջ եւ համաձայնութիւններ կայացան երկու միութիւնների յետագայ համագործակցութեան կապակցութեամբ:

Հարկ է նշել, նաև որ անցնող մէկ տարուայ ընթացքում Նոր Զուղայի Հայ Կանանց Գթութեան միութեան Արցախի յանձնախումբն ստացել եւ կապոցաւրել էր համայնքիս ժողովրդի նիրած հագուստները, որոնք շրջագայող խմբի միջոցով տեղափոխւեցին Արցախ յանձնւեցին տեղի ՀՕՄ-ի պատասխանառուներին:

Ծրչագայողնորը Նոր Զուղա վերադարձան շաբաթ՝ յուլիսի 15-ին, իրենց հետ բերելով հաճելի եւ անմոռանալի յուշեր:

ՍԲ. ԱՍՏԻԱԾԱԾԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՈՆԵ ԵՒ ԽԱՂՈՂՈՐՃՆԵՔԸ ՇԱՀԻՆՇԱՀՐՈՒՄ

Կիրակի՝ 2017 թ. օգոստոսի 13-ի առաւոտեան, Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցու չորրորդ տաղաւար՝ Սբ. Աստիածածնի Վերափոխման տօնի առիթով, Շահինշահրի «Սրբոց Վարդանանց» Եկեղեցում տեղի ունեցաւ Ս. եւ անմահ Պատարագ՝ Տ. Սահակ քին. Մինասեանի ձեռամբ եւ դպրաց դասի մասնակցութեամբ:

Օրիաց արարողութեանը Աերկայ էին համայնքի վարչութեան Աերկայացուցիչները եւ բազում հաւատացեալ են:

Յաւարտ Սբ. Պատարագի քարոզեց պատարագի քին. հայրը, ով ամփոփ Աերկայացնելով Աստիածամօր

կեանքի վերջին տարիների անցուդարձ՝ անդրադարձաւ Ս. Աստիածածնի հոգին աւանդելու եւ առաքեալների ձեռամբ յուղարկաւորելու եւ ապա Աստիածամօր Ս. մարմինը երկնքում յայտնելու դրագին: Քին. Հայրը շնորհաւորելով Ս. Աստիածածնի տօնի կապակցութեամբ՝ մաղթեց բոլոր հաւատացեալներին արեւշատութիւն, յաջողութիւն եւ զօրաւոր հաւատը՝ Բարձրեալի հովանու եւ Տիրամօր բարեխօսութեան ներքոյ:

Օրիաց խորհրդի աւարտին տեղի ունեցաւ Խաղողօրինեք եւ օրինած խաղողը համայնքի «Հայ կանանց Եկեղեցասիրաց» միութեան անդամների միջոցով բաժանեց հաւատացեալներին:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԳՐԱՖԻՍՏ-ԱՐԻԵՍՏԱԳԵՏ ԳԵՂԱՆԻ ԱՌԱՋԵԼԵԱՆԻ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ «ԶԵՌՔՎ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ» ԱՐԻԵՍԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

Վերջին երիտասարդ արևստագէտ Գեղանի Առաքելեամի ստեղծագործութիւնները մեծ ուշադրութեան են արժանացել արևստասէր խափ կողմից: Իրանահայ համայնքի այս արժանի զաւակը, իր արևստն ամբողջութեամբ ի գործ է դրել հայկական մշակոյթը միևնու ազգութիւններին առաւել ճանաչեցնելու ուղղութեամբ:

Գեղանին ծննել է 1993 թականին, Նոր Զուղայում: Տարրական ու միջնակարգ կրթութիւնն ստացել է տեղի հայոց ազգային դպրոցներում, այնուհետեւ ընդունելով «Սեփեհո» համալսարանի գրաֆիկ ճիշդում՝ ուսումը գերազանց աւարտել է լիսանսի մակարդակով: Նա համալսարանական դասապահերին գործադրու, զբաղեց է զանազան ձեռքի աշխատանքներով, որոնց շրջագծում էլ, շուրջ երեք տարի առաջ ծանօթացել է ձեռքով տպագրութեան արևստին:

Արևստի այս բնագաւառում հեղինակը նախ իր ցանկացած պատկերը փորագրում է փայտի կամ լինոլինով հումքի վրայ, ապա բարդ եւ ժամանակատար աշխատանքի արդինքում, փորագրած հումքից պատրաստում շաբլոն, որի միջոցով յատուկ թղթերի վրայ կարողանում է տպագրել իր նախատեսած պատկերը: Պղնձէ հումք ընտրելու պարագային, փորագրութիւնը կատարում է թթի միջոցով, որը նոյնպէս դժւար աշխատանք է:

Գեղանիի ձեռքի տպագրութիւններն այնպիսի բարձր որակ ունեն, որոնց դիտելիս հանդիսատեսին թում է, թէ ցուցադրաւած պատկերը գծագրութիւն է:

Երիտասարդութին իր ձեռքի աշխատանքները ներկայացրել է երկրի մակարդակում անցկացած մի շարք

միջոցառումներին, ինչու չէ նաև Իրանում Փղոսկրեայ Ափ երկրի ռեսպանատան կազմակերպած երկրորդ եւ երրորդ փառաւատօններին՝ արժանանալով կազմակերպիչների բարձր գնահատակններին ու հանդիսատեսի լայն ուշադրութեամբ:

Գեղանի Առաքելեամը արևստասէր խափ մօտ փայլել է նաև իր համալսարանի աւարտական աշխատութեամբ, որտեղ նա հայկական թոշնագրի ձեւով գրել է պարսկերէն այբուբենը: Նրա այս գործի շնորհիւ, որը կրում է «Հայոց այբուբենի գրաֆիկական հնարաւորութիւնների ուսումնասիրութիւնը» խորագիրը, առաւել չափով ճանաչեցիւ են յատկապէս հայոց տառերն ու թոշնագիրը:

Նրա ստեղծագործութիւնների իրականացման շարժանիքը հանդիսացել է հայկական մշակոյթի տարածման գաղափարը, ինչը կարելի է նկատել հեղինակի ցանկացած գործից, որտեղ ակնյայտ են հայկական նախշերի օգտագործումը եւ հայի ճաշակի արտացոլումը:

Երիտասարդ արևստագէտը նպատակ ունի իր ուսումը շարունակել գեր-լիսանսի մակարդակում: Նա ցանկանում է նաև յետագայում հիմնադրել իր սեփական աշխատանոցը, որը հնարաւոր կը լինի ստեղծել բազմատեսակ եւ մեծ քանակութեամբ աշխատանքներ եւ յատկապէս իրականացնել իր վաղեմի երազանքը՝ ուսուցանել «Զեռքով տպագրութիւն» արևստը:

Նորանոր յաջողութիւններ ցանկանալով Գեղանիին՝ մաղթում ենք նրան կանաչ ճանապարհ եւ մասնագիտական ասպարեզում բեղուն գործունեութիւն:

ՆԻՒՐԱՏԻՌԱԹԻՆՆԵՐ

Ն.Զ. Հայոց Արաբելական Եկեղեցեաց Վարդութիւն

Ս. Գէորգ Եկեղեցի

-3,450,000 ռիալ. Ոմն

-2,840,000 ռիալ. Ոմն

-1,000,000-ական ռիալ. Թենի եւ Թոսմիկ Բաղրամեաններ, Զանէս Գրիգորեան, Մագի Միրզայեան իր թոռան ծննդեան առթի

-500,000-ական ռիալ. Գայիշանէ Գէորգեան, Թադէ Աղազարեան

-300,000 ռիալ. Օդեթ Ծատուրեան՝ հանգուցեալ Ռազմիկ Հայրապետեանի մահան քառասունքի առթի, Ոմն

-210,000 ռիալ. Սաշար Էթեմադի

-200,000-ական ռիալ. Ամիթա Ցովսէփեան, Հրանուշ Դեմիքաչեան, Զերան Դեմիքաչեան, Զովլա

-150,000 ռիալ. Արուտեակ Պօղոսեան

-115,000 ռիալ. Թորոսեան

-100,000 ռիալ. Վաչէ Շամիշամեան

Խաչի գոյգելու համար

-600,000 ռիալ. Քառովին Օշկանեան

-200,000 ռիալ. Ոիմա Մաքիեան, Ոմն

-100,000 ռիալ. Ոիմա Ցովսէփեան, Արմէն Բաղրամեան, Ալինա եւ Արմէն Խաչիկեաններ, Բալիկ Ղարախամեան

Ս. Մինաս Եկեղեցի

-200,000 ռիալ. Մինուշ եւ Թադէ Քարամեաններ

Ս. Աստւածածնի վերափոխման տօնի առթիւ

-200,000-ական ռիալ. Անի Թորոսեան, Միրո եւ Միսիթար Խուտավերեաններ, Մարո Բաղրումեան

-150,000 ռիալ. Եզնիկ եւ Սիրան Ղարիբեաններ

-50,000 ռիալ. Տիգրանուշի Թորոսեան

Ս. Յովհաննու Եկեղեցի

-300,000 ռիալ. Ոմն

Ս. Աստւածածնի վերափոխման տօնի առթիւ

-2,000,000 ռիալ. Անուշաւան Խաղովեան

-1,000,000 ռիալ. Զաւէն Մուրադեան

-500,000-ական ռիալ. Երանուրի եւ Մարո եւ Ռուբին Մանուկեաններ, Քարմէն Եւենաններ, Սելին Եւ Կարէն Ղարիբեաններ, Լեւոն Ղազարեան, Գուրգէն Թահմազեան, Էղնա Փուլադեան, Հրաչ Մովսիսեան, Հերմին Թահմազեան

-300,000 ռիալ. Սոնա Զարգարեան

-200,000-ական ռիալ. Միրան Ասատրեան, Քելին Մինաս Խաչիկեան, Արփա Տէր-Մարտիրոսեան, Անդրանիկ Ցովսէփեան, Վեդի Օրոշեան, Վարդուշ Սարովսանեան Գալստան Սարովսաննի յիշատակին, Ոիմա Դիլանչեան,

Մարօ Թորոսեան, Աղրինէ Աղախամեան, Վինա Ղազարեան՝ Լորեթա Ղազարեանի յիշատակին, Շահէն եւ Հրանուշ Տէր-Ցովհամիսեաններ

-100,000-ական ռիալ. Ոիմա Գրիգորեան, Հերու Բաղդասարեան, Սուէ եւ Սիւնէ եւ Սարինէ, Արմինէ Թահմազեան Վրէժ Տէր-Ցովհամիսեանի յիշատակին, Զաւէն Կիրակոսեան, Հերոս, Շահին, Բիթա

Ս. Ստեփանոս Եկեղեցի

-500,000 ռիալ. Հայ Ուս. Զհարմահալ Միութեան Նոր Զուղայի մասնաճիւղ

Ս. Աստւածածնի վերափոխման տօնի առթիւ

-300,000 ռիալ. Հրանուշ Փանոսեան

-200,000-ական ռիալ. Վազրիկ եւ Քառովին Վարդանեաններ, Լիդա Ծառուկեան, Լալա Բաղդասարեան, Սիլվարդ Ղարիբեան, Ոմն

-100,000 ռիալ. Նազելի Աւետեան

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցի

Ս. Աստւածածնի վերափոխման տօնի առթիւ

-500,000-ական ռիալ. Հնիփսիկ Համբարձումեան, Աւօ Նաւասարդեան, Վազէթ Հայրապետեան

-300,000-ական ռիալ. Գերիկ եւ Գեղանի եւ Ցուսինէ Ղարիբեաններ, Գրիշ Դիլանչեան

-200,000-ական ռիալ. Արթուր եւ Միգանուշ Սարգսեաններ, Մարո Ծատուրեան, Էմին Դաթեան, Դիմա Ղարախամեան, Մարտիրոս Բաղրամեան և Արմեաններ, Միրո Բաղրամեան, Սիլվարդ Ղարիբեաններ, Ուսուշ Մանուկեան, Անի Սարգսեան, Օդէթ, Մարո Դարաբիդեան, Անուշ Անգինէ Տէր Ցովհամիսեան, Ոմն (5 պարագայ)

Հանգուցեալ Արամ Վարդանեանի յիշատակին

-500,000-ական ռիալ. Նոր Զուղայի Հայութեաց Բարեգործական ըմկերութիւն, Քառովին Վարդանեանի ըմկերութիւններ

-400,000 ռիալ. Ասպետ եւ Լորեթա Վարդանեաններ

-300,000-ական ռիալ. Ս. Ստեփանոս Եկեղեցու Կանանց յանձնախումբ, Գանիկ Բաղդասարեան

-200,000-ական ռիալ. «Շուշանիկ» Երգչախումբ եւ Կանանց հոգեւոր լսարան, Ցովսէփ եւ Անուշ Լալազարեաններ, Ռազմիկ եւ Էլմա Վարդանեաններ, Անիկ Քեշիշեան, Արմոնդ Վարդանեան

-150,000-ական ռիալ. Լորիկ Բաղդասարեան, Սիլվարդ Թորոսեան, Լալա Բաղդասարեան

-100,000 ռիալ. Բալաս Դիլանչեան

Հանգուցեալ Գէորգ Մկրտչեանի յիշատակին

-500,000 ռիալ. Ալիս Թահմազեանի խումբ

-400,000 ոհալ. «ԱՅԻ» շենքի բնակիչներ
 -300,000-ական ոհալ. Ալֆրեդ Միջամատեան, Արդալ Յովսէփեան,
 Մերի եւ Նինա Վարդանեաններ, Ղուկաս Գրիգորեան
 -200,000-ական ոհալ. Վարդան Զարեան, Արմէն Ղուկասեան,
 Անդրանիկ Ղազարեան

Հանգուցեալ նազանդ Շատուրեան-Փաթաթանեանի յիշատակին

-1,000,000 ոհալ. Ծաղկուշ եւ Հայկազ Դաւթեաններ
 -300,000 ոհալ. Կայծակ եւ Դիանա Ղարախամեաններ
 -200,000-ական ոհալ. Միջանուշ Յովսէփեան, Քլար Խաշաբի,
 Նժդեհ Տէր-Յովհաննիսեան
 -150,000-ական ոհալ. Սիլվարդ Թորոսեան, Միջան Սարեան
 -100,000-ական ոհալ. Լուսիկ Ղազարեան-Յովսէփեան, Համազ
 Մարգարեան

Հանգուցեալ Ղազար Թահմազեանի յիշատակին

-600,000 ոհալ. Միջան Թահմազեան
 -500,000 ոհալ. Ստեփան Միջանեան
 -200,000 ոհալ. Գուրգէն Թահմազեան
 -150,000 ոհալ. Թամար Գրիգորեան
 -50,000 ոհալ. Բալաս Դիլանչեան

Հանգուցեալ Մկրտիչ Մկրտչեանի յիշատակին

-700,000 ոհալ. Շահինշահրի Կանանց Եկեղեցափառաց միութիւն
 -500,000 ոհալ. Արթուր եւ Միջանուշ Սարգսեաններ
 -300,000-ական ոհալ. Վազրիկ Մարկոսեան, Հերոս Աւանէտեան
 -250,000-ական ոհալ. Արտէն Շահրապեան, Միջան Թահմազեան
 -100,000 ոհալ. Զանիկ Առաքելեան

Հանգուցեալ Հայկազ Մուսախանեանի յիշատակին

-1,000,000 ոհալ. Աշխէն Մկրտչեան
 -300,000-ական ոհալ. Վանուշ եւ Ռայմոնդ Մարկոսեաններ,
 Ֆրիդա Մկրտչեան
 -200,000 ոհալ. Ցաւերժիկ Կարապետեան
 -150,000-ական ոհալ. Մանուշ Շատուրեան, Մարօ Շատուրեան
 -100,000 ոհալ. Երանուշ Թահմազեան

Հանգուցեալ Սանդուխտ Դիլանչեանի յիշատակին

-300,000 ոհալ. Արմէն եւ Մատիթա Մանսուրեաններ
 -200,000-ական ոհալ. Քլար Խաշաբի, Միսակ Թահմազեան,
 Գրիշ եւ Ֆլոր Թորոսեաններ, Աղանի Մարկոսեան
 -150,000 ոհալ. Բալասան Դիլանչեան-Ղարիբեան

Հանգուցեալ Գալստան Պարսամեանի յիշատակին

-300,000 ոհալ. Գալստան Փանոսեան
 -100,000-ական ոհալ. Զանիկ Առաքելեան, Սամուէլ Ասատրեան

Հանգուցեալ Արծւիկ Մելիքեան-Պողոսեանի յիշատակին

-200,000 ոհալ. Արա Սարգսեան

Հանգուցեալ Խանում Խուդավերդեանի-Ղազարեանի յիշատակին

-500,000-ական ոհալ. Արշալուս եւ Ծաղկանուշ Խուդավերդեաններ, Սեւան եւ Սոնա եւ Անդրէ եւ Սեւան Ղազարեաններ, Վիգէն Ղազարեան
 -400,000-ական ոհալ. Ս. Միջան եւեղեցու Կանաց յանձնախումբ, Սարդար Ղազարեան
 -200,000-ական ոհալ. Արգար Ղազարեան, Ղազար եւ Անահիտ Յովսէփեաններ
 -150,000 ոհալ. Լուսիկ Յարութիւնեան
 -100,000 ոհալ. Մասիս Քեշիշեան

Հանգուցեալ Էլինա Շիրւանեան-Ղարիբեանի յիշատակին

-500,000 ոհալ. Սարօ եւ Ալիս Դիլանչեաններ

«Արմէն» Երկսեռ Կրթահամայիր

-5,000,000 ոհալ. Վարուժ Միջանեան
 -1,500,000 ոհալ. Սիսիան Մարկոսեան
 -1,000,000-ական ոհալ. Կարօ Յովսէփեան, Մայիս Օհանեան,
 Յասմիկ Դաւթեան, Թենի Զարդն Դաւուդ, Էմանուէլ Ասատրեան, Աճի Միջանեան
 -500,000-ական ոհալ. Ն. Զ. Հայոց Ազգային «Քանանեան» դպրոց, Երրորդ «Ա» դասարան, Սինթիա Պողոսեան, Սեյին Մարութեան, Էմանուէլ Մարկոսեան, Արմէն Դադանեան, Թադէ Խուդավերդեան, Արդին Դիլանչեան, Նարեկ Մարկոսեան, Թէդի Դաւթեան, Թէդի Թահմազեան, Արամէ Ալեքսանդրեան, Վահագը Միջանեան, Աճիս Խաչեան, Արէն Զարգարեան, Խաթունիկ Ալեքսանդրեան
 -300,000-ական ոհալ. Ն. Զ. Հայոց Ազգային «Կատարինեան» դպրոց, Լուսիա Միջանեան, Էրիկ եւ Խրիկ Երսանեաններ, Արամէ Դադանեան, Էմուէլ Թահմազեան, Արփին Մովսիսեան
 -200,000-ական ոհալ. Աճիս Յովսէփեան, Էմիլի Պողոսեան, Սեյին Օրբուրէգեան, Հանրի Հաթամեան
 -Զանան Աղաբարպէան՝ դպրոցի բակում պատկերների տպագրութեան եւ տեղադրման աշխատանքի բոլոր ծախսերը

Ն. Զ. Հայ Մ. Մ. «Արարատ» Միութեան Սկաուտական միաւոր

-1,000,000 ոհալ. Դիկն Յովհաննիսեան

Ն. Զ. Հայ Կանանց Գրութեան Միութիւն (Կարմիր խալ)

-3,000,000 ոհալ. Մանուշ Եարիշանեան՝ իր ծնողների՝ Յարութիւն եւ Փերիշան եւ իր քրոջ ու եղբօր՝ Արաքս եւ Մասիս Եարիշանեանների յիշատակին
 -1,000,000-ական ոհալ. Աչօ Պողոսեան՝ Աստղիկ Ղարիբեանի յիշատակին, Հեղգաւ Ղազարեան, Միջան Ղուկասեան

-700,000 ոհալ. Մահմուրիէ
 -500,000-ական ոհալ. Խաչիկ Ռոստոմլու, Ոմն, Ոմն պարսկութի
 -Սնունդ եւ սննդամբերը. ոմն պարսկութի
 -Ճաշ եւ թխածքներ. Սինա Թումաթարեան՝ Համբարձում տօնի
 առթի
 -Քաղցրաւենիք. Արսինէ, Ոմն
 -Սուրճի հիւրափրութիւն. Ժեմիկ Տէր-Գրիգորեան, Այվէն,
 Գասպար Շահմիրզայեան
 -Թխածքներ. Ն. Զ. Հայոց ազգ. «Քանանեան» դպրոց, Օֆիկ
 Ղազարեան, Վարդուշ Ղազարեան, կրյսեր, ոմն պարսկութի
 -Զատկայ հաւկիթ եւ քաղցրաւենիք. Մարիթա Մովսիսեան
 -Գովպայ. Մարգարիտ Զարգարեան

Ն.Զ. Հայ Դատի Յանչյախումը

-2,500,000 ոհալ. Վազրիկ եւ Քառոյին եւ Սեպուհ
 Վարդանեաններ՝ Արամ Վարդանեանի յիշատակին
 -1,000,000 ոհալ. Օֆֆիկ Վարդանեան՝ Արամ Վարդանեանի
 յիշատակին
 -500,000-ական ոհալ. Ցովիկ եւ Նարէ եւ Նազելի Աւետեաններ՝
 Արամ Վարդանեանի յիշատակին, Հայրուկ եւ Արաքս
 Մարգարեաններ՝ Արամ Վարդանեանի յիշատակին

Ս. Ամենափրկեան վանի «Կոմիտաս» երգչախումը

Երիտասարդական երգչախմբի տարեկան համերգի առթիւ
 -2,000,000-ական ոհալ. Սպահանի Հայոց Թեմի Կրթական
 խորհուրդ, Հայ Դատի յանձնախումը
 -1,000,000-ական ոհալ. Վրէժ Տէր-Մարտիրոսեան, Արթուր
 Բաղրամեան, Դավիթ Թորոսեան, Կարինէ եւ Արմէն
 Խաչիկեաններ, Զարեն Թորոսեան, Թանիա Մինասեան
 -700,000 ոհալ. Վանա Շիրամեան
 -600,000-ական ոհալ. Մարինէ Ասատրեան, Մարինէ
 Հայրապետեան
 -500,000-ական ոհալ. Շահմիջամիրի Հայ Կանանց
 Եկեղեցափրաց միութեան վարչութիւն, Հայ Կանանց Գթուրեան
 միութիւն, Հայութեաց Բարեգործական ըմբեռութիւն, Հայ Ուս.
 Զիարմահալ միութիւն, Փերիոյ Կրթ. միութիւն, Ն. Զ. Հայոց
 Ազգային Մանկապարտէզ-Նախակրթարանի տեսչութիւն եւ
 ուսուցական կազմ, Ն. Զ. Հայոց Ազգային «Արմէն»
 կրթահամալիրի տեսչութիւն եւ ուսուցական կազմ, Ն. Զ. Հայոց
 Ազգային «Քանանեան» դպրոցի տեսչութիւն եւ ուսուցական
 կազմ, Ն. Զ. Հայոց Ազգային «Կատարինեան» դպրոցի
 տեսչութիւն եւ ուսուցական կազմ, Ս. Ա. Վանքի «Տաթէ»
 երգչախմբի վարչութիւն, «Ծուշանիկ» երգչախումը եւ կանանց
 հոգեւոր լարան, Ս. Ա. Վանքի «Տաթէ» երգչախմբի խմբավար՝
 Համիկ Ալեքսանդրեան, Մեղրի Կարապետեան, Սեւան
 Խաչատրեան, Խաթումիկ Բարումեան, Մարօ Ղարախանեան,
 Մարինէ Միխթարեան, Անահիտ Թէմուրեան, Վոլգա
 Մեսրոպեան, Մարինէ Մկրտչեան, Գեղանի Ցակորեան, Էդին
 Մանուկեան, Թեմի Մկրտչեան, Նարբէ Գրիգորեան, Ալենուշ
 Ասատրեան, Մարգարիտ Միջամեան, Թաթուլ Ալլահվերդեան,
 Փրէնի Ղազարեան, Արայիկ Գրիգորեան, Օֆֆիկ Գեղրգեան,

Ոիմա Սիմոնեան, Թաճգիկ Միրզախանեան, Արայիկ Սիմոնեան,
 Լիդա Ցակորեան, Այլին Քեշիշեան, Մելանիա Դալթեան,
 Վահին Վարդեանեան, Հարմա Կարապետեան, Րաֆֆի
 Ալեքսանդրեան, Այլին Գեղրգեան, Մթելա Ղարիբեան, Սուէ
 Ասատրեան, Գառնիկ Բաղդասարեան

-400,000-ական ոհալ. Անահիտ Սիմոնեան, Հայկ Խոսրովեան
 -300,000-ական ոհալ. Ն. Զ. Հայոց Ազգային Մանկապարտէզ-
 Խախակիրարանի Ծնողական խորհուրդ, «Ծուշանիկ»
 երգչախմբի ղեկավար՝ Անուշ Ցովհաննիսեան, Ալիս
 Մուսախանեան, Ռուբինա Ղարիբեան, Մեղմիկ Մանուկեան,
 Լինա Ցարութիւնեան
 -250,000 ոհալ. Անիթա Ալեքսանդրեան
 -200,000-ական ոհալ. Սարինէ Ցարութիւնեան, Նվարդ
 Վարդանեան, Մեղենի Մանուկեան

Ծանր Հիւանդների Հիմնադրամ

-10,000,000 ոհալ. Եղիա Ծառուկեանի յիշատակին՝ իր ընտանիքի
 կողմից
 -3,000,000 ոհալ. Վարուժ եւ Մթելա Վարդանեաններ՝ Արամ
 Վարդանեանի յիշատակին
 -500,000 ոհալ. Նվարդ Վարդանեան՝ Արամ Վարդանեանի
 յիշատակին
 -300,000-ական ոհալ. «Կոմիտաս» երգչախմբի վարչութիւն՝
 Հրանուշ Առաքելեանի յիշատակին, «Կոմիտաս» երգչախմբի
 վարչութիւն՝ Հայկազ Մուսախանեանի յիշատակին

Սպահանի հայոց թեմի Բարեսիրական մարմին

-2,500,000 ոհալ. Օֆֆիկ Ուկանեան՝ իր ամուսնու Կարօ
 Ուկանեանի յիշատակին
 -500,000 ոհալ. Օֆֆիկ Վարդանեան՝ Արամ Վարդանեանի
 յիշատակին

Սպահանի հայոց թեմի Գերեզմանատան Բարեզարդման մարմին

-1,000,000-ական ոհալ. Մարիթա Ցակորեան, Վազրիկ
 Մարկոսեան
 -500,000-ական ոհալ. Սարգիս Ցակորեան, Վրէժ Շիրամեան

«Գոլոխան» բանտարկեանների ֆունդին

-20,000,000 ոհալ. Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական խորհուրդ
 -5,000,000-ական ոհալ. Արմոնդ Փանոսեան, Էդո Ղազարեան,
 Լեւն Ղազարեան
 -3,000,000 ոհալ. Նոէլ Պարսամեան
 -2,500,000 ոհալ. Ռազմիկ Ցովսէփեան
 -2,000,000-ական ոհալ. Նորիկ Ցարութիւնեան, Հայր Քեշիշեան
 -1,500,000-ական ոհալ. Արշալոյ Դալթեան, Ալէն Զարդն
 Դաւուդ
 -1,000,000 ոհալ. Հենրիկ Խոչեմալ, Ռոբերթ Բեգլարեան, Էդւարդ
 Թահմագեան
 -500,000 ոհալ. Արարատ Ցամիջանեան

Շահինդարի «Սրբոց Վարդանանց» Եկեղեցի

-1,600,000 ռիալ. Շահինդարի Հայոց Ազգ. «Սրբոց Վարդանանց» եւ «Մասիս» Դպրոցների Տեսչութիւն եւ Ռւտեցական Կազմ՝ Արսէճ Մատթէոսեանի յիշատակին
 -1,000,000-ական ռիալ. Եղաապետ Սոհբաթեան, Մինաս Թահմազեան
 -300,000 ռիալ. Էդիկ Խաչիկեան՝ Ռուբիկ Խաչիկեանի յիշատակին
 -500,000 ռիալ. Եղաապետ Սոհբաթեան
 -100,000 ռիալ. Շողիկ Մատթէոսեան

Ա. Աստւածածնի վերափոխման տօնի առթիւ

-500,000 ռիալ. Մեարուպ Առաքելեան
 -200,000 ռիալ. Մատթէոս Շահմազեան
 -150,000 ռիալ. Սուսան Բաբումեան
 -100,000-ական ռիալ. Վալերիկ Նազարեան, Էմիլ Մարկոսեան,
 Ժենիկ Խաչիկեան, Սեդա Բաբումեան
 -50,000-ական ռիալ.- Զվարդ Թահմազեան, Կարօ
 Գալստանեան

Առաջնորդարանին եւ ազգային կառոյցին առընչւող լուրերն ու թղթակցութիւնները պատրաստում է Ազգային Առաջնորդարանի Հանրային Կազմի գրասենեակր, համայնքային եւ կրօնական արարողութիւններին՝ «Ալիք»-ի թղթակիցները, «Արարատ» Միութեանը՝ Երանուշ՝ Թահմազեանը, Շահնշահրի հայ համայնքինը եւ տեղի «Արարատ» Միութեան մասնաձիւղինը՝ Վիոլեթ Յարութիւնեանը եւ Արդա Մուրադեանը:

Որոշ լուսանկարներ տրամադրում են Գեւիկ եւ Անդրէ Խաչատրեաններն ու Ֆոտո Հայկը:

ՄԵՐ ՀԱՍՏԵ
 خلیفه گروی ارامنه اصفهان و جنوب ایران
 صندوق پستی 81735/115
 Armenian Cathedral - P.O.Box 81735-115
 New - Jufa, Isfahan, Iran
WWW.Norjughha.ir
WWW.Vank.ir
 E-mail: Sourbv@yahoo.com
 Tel: +98-31-36243471-2
 Fax: +98-31-36270999

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

«Ալիք»-ը

Հայաստանի ազգային գրադարանի
թայախցած համակարգում

Արագ փրամադրություն եւ հասանելի գրադարանային
փեղեկութիւնների ապահովում

Այսօր արդէն «Ալիք»-ի 60 տարիների 76000 էջից աւելի հաւաքածուն
տեղադրություն եւ հասանելի է թէ՛ Հայաստանի եւ թէ՛
արտերկրի հանրութեանը

Հաւաքածուն առցանց գրադարանի տեսքով դրած է
ընթերցողի տրամադրութեան տակ եւ հնարաւոր է
դրանց թայախցած պատճենները կարդալ, ուսումնասիրել,
տպել եւ ներբեռնել անձնական համակարգի մէջ:

